

საქართველოს სტანდარტი

შესაბამისობის შეფასება - რეკომენდაციები შესაბამისობის
შეფასებისათვის გამოსაყენებელი ნორმატიული დოკუმენტების
შედგენასთან დაკავშირებით

სსიპ საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის
ეროვნული სააგენტო
თბილისი

საინფორმაციო მონაცემები

1 შემოტანილია: სსიპ - საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს სტანდარტების დეპარტამენტის მიერ.

განხილულია სტანდარტიზაციის ტექნიკური კომიტეტზე ტკ 2 „ხარისხის მენეჯმენტი და შესაბამისობის შეფასება“

2 მიღებულია და დაშვებულია საქართველოს ტერიტორიაზე გამოქმედდეს: სსიპ - საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს გენერალური დირექტორის 2016 წლის 12 დეკემბრის №89 განკარგულებით სტანდარტიზაციის ტექნიკური კომიტეტის ტკ 2 „ხარისხის მენეჯმენტი და შესაბამისობის შეფასება“ გადაწყვეტილების საფუძველზე.

3 პირველად

4 წინამდებარე სტანდარტი წარმოადგენს სტანდარტიზაციის საერთაშორისო ორგანიზაციის (ისო) და საერთაშორისო ელექტროტექნიკური კომისიის (იეკ) სტანდარტის „ისო/იეკ 17007:2009 შესაბამისობის შეფასება - რეკომენდაციები შესაბამისობის შეფასებისათვის გამოსაყენებელი ნორმატიული დოკუმენტების შედგენასთან დაკავშირებით“ იდენტურ თარგმანს.

5 რეგისტრირებულია: სსიპ - საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს საქართველოს სტანდარტების რეესტრში. რეგისტრაციის ნომერი: 2016 წლის 12 დეკემბერი №268-1.1-00303

II

დაუშვებელია წინამდებარე სტანდარტის სრული ან ნაწილობრივი კვლავწარმოება, ტირაჟირება და გავრცელება სსიპ საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს ნებართვის გარეშე

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

სარჩევი

წინასიტყვაობა	V
შესავალი	VI
1 გამოყენების სფერო	1
2 ნორმატიული მითითებები	1
3 ტერმინები და განმარტებები	2
4 პრინციპები	3
4.1 ზოგადი მიმოხილვა	3
4.2 პრინციპი 1: განსაზღვრული მოთხოვნების გამოყოფა შესაბამისობის შეფასების ობიექტისთვის იმ განსაზღვრული მოთხოვნებიდან, რომლებიც დაკავშირებულია შესაბამისობის შეფასების აქტივობებთან	3
4.3 პრინციპი 2: ნეიტრალურობა იმ მხარეების მიმართ, რომლებიც ახორციელებენ შესაბამისობის შეფასების აქტივობებს	4
4.4 პრინციპი 3: ფუნქციური მიდგომა შესაბამისობის შეფასებისადმი	5
4.5 პრინციპი 4: შესაბამისობის შეფასების შედეგების შედარებადობა	6
4.6 პრინციპი 5: კარგი პრაქტიკა შესაბამისობის შეფასებაში	6
5 რეკომენდაციები ნორმატიული დოკუმენტების მოსამზადებლად, რომლებიც განსაზღვრავს მოთხოვნებს შესაბამისობის შეფასების ობიექტებისთვის	7
5.1 ზოგადი მიმოხილვა	7
5.2 განსაზღვრული მოთხოვნების შედგენა	7
5.3 ნიმუშების შერჩევა (სემფლინგი)	10
5.4 ტესტმეთოდები	10
6 რეკომენდაციები ნორმატიული დოკუმენტების მომზადების შესახებ, რომლებიც განსაზღვრავს მოთხოვნებს შესაბამისობის შეფასების სისტემათათვის	12
6.1 ზოგადი მიმოხილვა	12
6.2 საჭიროების დადგენა შესაბამისობის შეფასების სისტემათათვის	12
6.3 რისკების შეფასება	13
6.4 შესაბამისობის შეფასების სისტემათა დაგეგმვა	13
6.5 მოთხოვნების განსაზღვრა შესაბამისობის შეფასების სისტემათათვის	14

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

სსტ ისო/იეკ 17007 : 2009/2016

6.6	აკრედიტაცია, პარიტეტული შეფასება და აღიარების სხვა ფორმები	14
6.7	შესაბამისობის შეფასების შედეგების საერთო აღიარება	15

დანართი A	შესაბამისობის შეფასების ინსტრუმენტთა კომპლექტი (ინფორმაციული)	16
დანართი B	შესაბამისობის შეფასების აქტივობათა ზოგადი მიმოხილვა (ინფორმაციული)	19
ბიბლიოგრაფია-		20

IV

დაუშვებელია წინამდებარე სტანდარტის სრული ან ნაწილობრივი კვლავწარმოება, ტირაჟირება და გავრცელება სსიპ საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს ნებართვის გარეშე

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

წინასიტყვაობა

ისო (სტანდარტიზაციის საერთაშორისო ორგანიზაცია) და იეკ (საერთაშორისო ელექტროტექნიკური კომისია) ქმნიან სპეციალიზებულ სისტემას მსოფლიო მასშტაბის სტანდარტიზაციისათვის. ისო-ს ან იეკ-ის წევრი ეროვნული ორგანოები მონაწილეობენ ეროვნული სტანდარტების შექმნაში ტექნიკური კომიტეტების მეშვეობით, რომლებიც დაფუძნებულია შესაბამისი ორგანიზაციის მიერ ტექნიკური აქტივობების კონკრეტულ სფეროებთან მიმართებით. ისო-ს და იეკ-ის ტექნიკური კომიტეტები ერთმანეთთან თანამშრომლობენ საერთო ინტერესის სფეროებში. სხვა როგორც სამთავრობო, ასევე არასამთავრობო საერთაშორისო ორგანიზაციებიც, რომელთაც მჭიდრო კავშირი აქვთ ისო-სა და იეკ-თან, ასევე მონაწილეობენ აღნიშნულ სამუშაოებში. შესაბამისობის შეფასების სფეროში საერთაშორისო სტანდარტებისა და სახელმძღვანელოების შექმნაზე პასუხისმგებელია „ისო-ს შესაბამისობის შეფასების კომიტეტი“ (CASCO).

საერთაშორისო სტანდარტების შედგენა ხდება ისო/იეკ დირექტივების მე-2 ნაწილში მოცემული წესების შესაბამისად. შედგენილი საერთაშორისო სტანდარტი ხმის მისაცემად იგზავნება წევრ ორგანოებთან. საერთაშორისო სტანდარტად გამოქვეყნებას ესაჭიროება წევრი ორგანოების ხმათა 75 %.

ყურადღება მახვილდება ფაქტზე, რომ შესაძლოა წინამდებარე დოკუმენტის ელემენტები წარმოადგენდეს საპატენტო უფლებების საგანს. ისო არ არის პასუხისმგებელი რომელიმე ან ყველა ასეთი საპატენტო უფლების იდენტიფიცირებაზე.

ისო/იეკ 17007 მომზადდა „ისო-ს შესაბამისობის შეფასების კომიტეტის“ მიერ (CASCO). ის კენჭისყრისათვის გაიგზავნა ისო-ს და იეკ-ის ეროვნულ ორგანოებთან და დამტკიცებულია ორივე ორგანიზაციის მიერ.

ისო/იეკ 17007-ის წინამდებარე გამოცემა აუქმებს და ჩაანაცვლებს ისო/იეკ სახელმძღვანელო: 7:1994-ს, რისთვისაც ის წარმოადგენს ტექნიკურ შესწორებას.

შესავალი

წინამდებარე საერთაშორისო სტანდარტი იძლევა პრინციპებსა და მითითებებს იმასთან დაკავშირებით, თუ როგორ უნდა დაიწეროს ნორმატიული დოკუმენტები, როგორებიცაა სტანდარტები, ტექნიკური სპეციფიკაციები, პრაქტიკის კოდექსები და რეგულაციები ისე, რომ ისინი იყოს ლაკონიური და ნათელი, განსაკუთრებით ნებისმიერი შემდგომი შესაბამისობის შეფასების აქტივობის კონტექსტში.

შესაბამისობის შეფასების აქტივობები მოიცავს ტესტირებას, ინსპექციას და სხვადასხვა სახის სერტიფიცირებას. ამ აქტივობებს შესაძლოა შედეგად მოჰყვეს ატესტაციები, როგორცაა დეკლარაციები, ანგარიშები, სერტიფიკატები, შესაბამისობის მაჩვენებლები ან ნებართვებისა და ლიცენზიების მინიჭება (იხ. ისო/იეკ 17000:2004).

წინამდებარე საერთაშორისო სტანდარტის ადრესატია შემდეგი მომხმარებლები:

- სტანდარტთა დეველოპერები, რომლებიც არ იყენებენ ისო/იეკ დირექტივებს;
- ინდუსტრიული ასოციაციები და კონსორციუმები;
- შემსყიდველები;
- მარეგულირებლები;
- მომხმარებელთა და არასამთავრობო ჯგუფები;
- აკრედიტაციის ორგანოები;
- შესაბამისობის შეფასების ორგანოები;
- შესაბამისობის შეფასების სქემის მფლობელები;
- სხვა დაინტერესებული მხარეები, მაგ., სადაზღვევო ორგანიზაციები.

წინამდებარე საერთაშორისო სტანდარტი მიზნად ისახავს ზემოთ ნახსენებ მომხმარებლებს დახმარება გაუწიოს კონკრეტული ნორმატიული დოკუმენტების შედგენაში ეროვნულ, რეგიონულ ან საერთაშორისო დონეზე როგორც რეგულირებული, ასევე არარეგულირებული გამოყენებისათვის.

წინამდებარე სტანდარტის მომხმარებლებმა, ასევე, შეიძლება სასარგებლოდ გამოიყენონ სტანდარტიზაციის კარგი პრაქტიკა, რომელიც განსაზღვრულია ისო/იეკ დირექტივებში (იგი აკონკრეტებს მოთხოვნებს ისო-სა და იეკ-ის იმ ნორმატიული დოკუმენტებისათვის, რომლებიც შეიცავს განსაზღვრულ მოთხოვნებს) და ვმო-ს შეთანხმებაში ვაჭრობის ტექნიკურ ბარიერებთან დაკავშირებით (დანართი 3, კარგი პრაქტიკის კოდექსი სტანდარტების მომზადების, მიღებისა და გამოყენებისათვის. ისო/იეკ დირექტივები, ნაწილი 2, 2004, 6.7) ასევე მოიცავს შესაბამისობის შეფასებისათვის საჭირო ასპექტებს.

VI

დაუშვებელია წინამდებარე სტანდარტის სრული ან ნაწილობრივი კვლავწარმოება, ტირაჟირება და გავრცელება სსიპ საქართველოს სტანდარტებისა და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს ნებართვის გარეშე

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.

წინამდებარე საერთაშორისო სტანდარტი ასევე მოიცავს რეკომენდაციებს სპეციალიზებულ საერთაშორისო სტანდარტებსა და სახელმძღვანელოებთან დაკავშირებით შესაბამისობის შეფასების სფეროში, რომელიც ცნობილია, როგორც შესაბამისობის შეფასების ინსტრუმენტთა კომპლექტი. ეს არის ძირითადად CASCO-ს საქმიანობა იეკ-თან თანამშრომლობის პირობებში. ამ ზოგად გამოცემებზე ყურადღება გამახვილებულია, რათა ხაზი გაესვას იმას, რომ ისინი შეიცავს საერთაშორისო დონეზე შეთანხმებულ დებულებებს, რომლებიც შეეხება შესაბამისობის შეფასების აქტივობებს. ასეთ გამოცემებზე დაყრდნობა ხელს უწყობს რეპროდუქციულობასა და მსოფლიოს გარშემო შესაბამისობის შეფასების შედეგების ერთობლივ მიღებას.

იმისთვის, რომ წინამდებარე სტანდარტი ყოფილიყო გამოსაყენებლად ადვილი, მაქსიმალურად მოხდა ტექნიკური ტერმინოლოგიისათვის თავის არიდება. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში გარდაუვალი იყო ზოგიერთი ტექნიკური ტერმინის გამოყენება. მაგალითად, მოთხოვნები ნორმატიულ დოკუმენტებში შესაძლოა უკავშირდებოდეს ბევრ სხვადასხვა სფეროს, მაგ., კონკრეტულ მასალას, პროდუქტს, სერვისს, დანადგარს, პროცესს, სისტემას, პირს ან ორგანოს. შესაბამისობის შეფასების კონტექსტში ყველაფერი ეს წარმოადგენს „შესაბამისობის შეფასების ობიექტის“ მაგალითებს. იმისათვის, რომ თავიდან აცილებულ იქნეს მთელ ტექსტში აღნიშნული მაგალითების ნუსხის გამეორება, გამოიყენება ტერმინი „შესაბამისობის შეფასების ობიექტი“, რომლის განმარტება მოცემულია მე-3 პუნქტში.

წინამდებარე საერთაშორისო სტანდარტში რეკომენდაციები დაყოფილია შემდეგ სამ პუნქტად:

- პუნქტი 4 განსაზღვრავს ხუთ პრინციპს, როგორც შემდგომი სახელმძღვანელოს საფუძვლებს;
- პუნქტი 5 იძლევა რეკომენდაციებს იმ ნორმატიული დოკუმენტების მოსამზადებლად, რომლებიც მოთხოვნებს განსაზღვრავს შესაბამისობის შეფასების ობიექტების მახასიათებლებისათვის;
- პუნქტი 6 იძლევა მითითებებს იმ ნორმატიული დოკუმენტების მოსამზადებლად, რომლებიც მოთხოვნებს განსაზღვრავს შესაბამისობის შეფასების სისტემებისათვის.

საინფორმაციო ნაწილი. სრული ტექსტის სანახავად შეიძინეთ სტანდარტი.